

DOI: 10.15276/ETR.06.2020.12

DOI: 10.5281/zenodo.4564655

UDC: 574:378.4

JEL: M15

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОКОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРАКТИКУ ВИЩОЇ ШКОЛИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВНЗ

PECULIARITIES OF INTRODUCTION OF INFOCOMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE PRACTICE OF HIGHER EDUCATION AND THEIR INFLUENCE ON INCREASING THE COMPETITIVENESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Marianna S. Yatsenko, PhD in Economics, Associate Professor
Odessa National Polytechnic University, Odessa, Ukraine
ORCID: 0000-0002-7034-5405
Email: m.s.yatsenko@mzeid.in

Albina B. Kovalenko
Odessa National Polytechnic University, Odessa, Ukraine
ORCID: 0000-0002-9127-0182
Email: albina.kovalenko@mzeid.in

Received 18.12.2020

Яценко М.С., Коваленко А.Б. Особливості впровадження інфокомунікаційних технологій в практику вищої школи та їх вплив на підвищення конкурентоспроможності ВНЗ. Науково-методична стаття.

У статті розглянуті основні особливості впровадження інфокомунікаційних технологій в практику вищої школи та сучасні тенденції використання інфокомунікаційних технологій в ВНЗ. Визначено можливості для вдосконалення навчального процесу в ВНЗ, які виникають при впровадженні інфокомунікаційних технологій. Сформульовано переваги застосування інфокомунікаційних технологій в вищій школі. Проаналізовано проблеми впровадження інфокомунікаційних технологій в практику вищої школи та визначено можливі перешкоди. Досліджено термін «конкурентоспроможність вищого навчального закладу». Визначено вплив інфокомунікаційних технологій на підвищення конкурентоспроможності ВНЗ. Окреслено перспективи розвитку інфокомунікаційних технологій в ВНЗ. Надано рекомендації щодо інтеграції інформаційних технологій в практику вищої школи.

Ключові слова: інфокомунікації, технології, ВНЗ, конкурентоспроможність, ІКТ

Yatsenko M.S., Kovalenko A.B. Peculiarities of the introduction of infocommunication technologies in the practice of higher education and their influence on increasing the competitiveness of higher education institutions. Scientific and methodical article.

The main features of introduction of infocommunication technologies in practice of higher school and modern tendencies of use of infocommunication technologies in high institutions are considered in the article. Possibilities for improvement of educational process in high institutions which arise at introduction of infocommunication technologies are defined. The advantages of application of infocommunication technologies in higher institutions are formulated. The problems of introduction of infocommunication technologies in the practice of higher institutions are analyzed and possible obstacles are identified. The term «competitiveness of higher education» is studied. The influence of infocommunication technologies on increasing the competitiveness of higher education institutions is determined. Prospects for the development of infocommunication technologies in universities are outlined. Recommendations for the integration of information technology in higher institutions practice are given.

Keywords: infocommunications, technologies, universities, competitiveness, ICT

По мірі того, як інформація перетворюється в основний предмет людської праці, з'являється необхідність в забезпеченні студентів знаннями, які мають властивість постійно оновлюватися. У свою чергу від вузівського викладача потрібні вміння в області застосування інформаційних технологій, які є перспективним напрямком, здатні поліпшити процес навчання, а надалі випускати з вищих навчальних закладів нові робочі кадри абсолютно іншого рівня, які будуть конкурентноздатними на ринку праці. У зв'язку з чим з'являється потреба у впровадженні інформаційних технологій в практику вищої школи.

Діяльність закладів вищої освіти займає важливе місце в системі державного регулювання вищої школи України. Впровадження інфокомунікаційних технологій в практику вищої школи – це новий інноваційний інструмент, що дозволить ВНЗ підвищувати рівень своєї конкурентоспроможності, в тому числі і на міжнародному рівні.

Аналіз останніх джерел та публікацій

Питання розвитку інфокомунікаційних технологій в закладах вищої освіти та їх вплив на рівень конкурентоспроможності ВНЗ сьогодні набувають все більшої актуальності, зокрема у зв'язку з пандемією та актуалізацією дистанційного навчання.

В сучасній ситуації розвиток нових інфокомунікаційних технологій – це запорука успішної діяльності не тільки будь-якого підприємства, а й держави загалом. Значний внесок у розвиток даної тематики зробили як

вітчизняні, так і зарубіжні дослідники та науковці, зокрема Л.Ю. Симочко, Є.Е. Севрук, С. Маргінсон, В. Беккерс, О. Крат, І.В. Іванова, Л.М. Карамушка, М. Ніязова, Б. Корольова, С.О. Мамонтов, Т.Є. Матвій, Т.Є. Оболенська, Н.М. Ушакова, Є.М. Хриков, А. Алексюк, С. Гончаренко, Р. Гуревич, А. Павленко, О. Пехота, О. Пометун, С. Стеценко, Л. Пироженко та інші, в чіх роботах започатковано дослідження даної теми.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми

Вивчення проблематики застосування інфокомунікаційних технологій в практиці вищої школи та їх вплив на підвищення конкурентоспроможності ВНЗ все ще потребує подальшого вивчення. Увагу слід приділити особливостям впровадження інфокомунікаційних технологій в практику вищої школи та їх впливу на підвищення конкурентоспроможності ВНЗ, особливо у зв'язку з переходом на змішану форму навчання та дистанційне навчання у період пандемії.

Метою статті є розкриття основних особливостей впровадження інфокомунікаційних технологій в практику вищої школи та визначення їх впливу на підвищення конкурентоспроможності ВНЗ.

Методологічної та інформаційною основою дослідження є наукові публікації, роботи та дослідження вітчизняних та іноземних науковців. При проведенні даного наукового дослідження використовувалися методи порівняння, аналізу, узагальнення та системний підхід.

Виклад основного матеріалу дослідження

Немає сумнівів, що інфокомунікаційні технології (ІКТ) стали рушійною силою соціальних та економічних змін за останні десятиріччя в багатьох різних галузях. Інформатизація освіти спрямовується на формування та розвиток інтелектуального потенціалу нації, вдосконалення форм і змісту навчального процесу.

Впровадження сучасних ІКТ дозволяє вирішувати проблеми на вищому рівні з урахуванням світових вимог та тим самим підвищувати престиж та рівень конкурентоспроможності вищих навчальних закладів, в тому числі і на міжнародному рівні.

Розвиток інноваційної діяльності є одним із найважливіших факторів підвищення рівня конкурентоспроможності будь-якого підприємства, в тому числі ВНЗ. ІКТ відіграють у цьому контексті особливу роль. Як стверджує Г.Г. Асеев, інфокомунікації – це сучасна інформаційно-телекомунікаційна інфраструктура суспільства, що розвивається відповідно до техніко-економічних та освітньо-наукових законів розвитку самого суспільства [1]. Важливим напрямком розвитку інформатизації освіти є нові ІКТ, що зумовили необхідність їх застосування в

різних областях людської діяльності, перш за все в тих, які пов'язані з освітою і ВНЗ.

Впровадження, актуалізація та розвиток сучасних ІКТ в освітній діяльності можна назвати головним викликом для вищих шкіл за останні роки. Стратегічне значення технологічної революції в освіті загалом та ВНЗ зокрема – це елементи, які посилюють важливість інтеграції цих технологій в практику вищої школи.

ІКТ відкривають нові шляхи та можливості для роботи та навчання, але водночас і ставлять під сумнів методи, які використовувались раніше. Крім того, ситуація з коронокризисом, стала тим каталізатором, який пришвидшив інтеграцію освітнього процесу та інфокомунікаційних технологій.

Ми виділили основні аспекти потенціалу, який ІКТ можуть принести у практику вищої школи:

- ІКТ забезпечують високий ступінь персоналізації у навчальному процесі;
- вони полегшують спілкування між викладачами та студентами, шляхом знищення просторово-часових бар'єрів;
- вони генерують нові канали спілкування між студентами;
- вони дозволяють отримати доступ до великої кількості інформації.

Ці можливості можуть призвести до нових освітніх реалій та змін у структурі ВНЗ.

З появою новітніх технологій навчальні аудиторії заповнюються цифровими інструментами навчання; завдяки глобальній мережі Інтернет розширюється пропозиція навчальних матеріалів, курсів, досвіду; пропонується навчання 24/7. Навчальний процес поступово переходить з навчальних аудиторій до віртуальних, завдяки впровадженню дистанційних форм навчання. Відбувається трансформація навчального процесу в нову модель об'єднуючого навчання, яка об'єднує викладачів, студентів, професійний контент, ресурси та системи для допомоги та персоналізації навчання.

Домінуючою тенденцією розвитку сучасної цивілізації є її перехід до інформаційного суспільства та економіки знань, в якому об'єктами і результатами праці переважної частини населення стають інформаційні ресурси та знання, що, відповідно, вимагає ґрунтовної підготовки всіх членів соціуму до використання інформаційно-комунікаційних технологій у своїй професійній діяльності [2].

Глобальні процеси та тенденції, що відбуваються у практиках вищих шкіл впливають на якість освіти та визначають розвиток і майбутнє країни. На сучасному етапі розвитку ІКТ в освітньому процесі можна виділити такі тенденції [2]:

- формування системи неперервної освіти впродовж усього життя;
- створення єдиного інформаційного простору;
- синтез засобів і методів традиційного навчання з ІКТ;

— активне впровадження нових засобів і методів навчання, які орієнтовані на використання ІКТ. Сьогодні у світі існують дві головні тенденції, які суттєво впливають на розвиток ВНЗ [2]:

— перша – це прискорене зростання знань, нових технологій та інформаційного обсягу;

— іншою тенденцією є недостатня кількість кваліфікованих викладачів у країнах, які що розвиваються. За оцінкою ЮНЕСКО, необхідно близько 15-35 мільйонів нових викладачів для виконання програми ЮНЕСКО «Освіта для всіх». Це приводить до необхідності розробки стратегії, політики і виділення ресурсів у країнах для підготовки і утримання викладачів, що продиктовано освітніми вимогами суспільства XXI століття.

Інформаційне суспільство розглядають як орієнтир, тенденцію змін у сучасному світі, воно невідривно асоціюється з розвитком ІКТ та їх засобів. Розвиток ІКТ, глобальної мережі Інтернет створили можливості для доступу та збереження до гігантських обсягів інформації.

Наприклад, Массачусетський технологічний університет надає матеріали своїх курсів для широкого використання, посилюється тенденція до розвитку відкритих освітніх ресурсів і надання їх іншим користувачам. Google і уряд Франції оголосили про ініціативи з відцифрування мільйонів книг і публікацій, та їх розміщення в мережі Інтернеті.

Як свідчить практика, найбільш ефективно ВНЗ може використовувати ІКТ у процесі організації спільних телекомунікаційних проєктів, телеконференцій, дистанційного навчання.

Відповідно, пріоритетними напрямками розвитку інформаційного суспільства повинні стати: створення науково-методичних, організаційно-правових, фінансово-економічних та техніко-технологічних умов розвитку інформаційного суспільства в Україні, що враховують останні світові тенденції: комплексний розвиток інформаційної інфраструктури та підтримка новітніх вітчизняних інформаційно-телекомунікаційних систем і технологій, подолання технікотехнологічної залежності від зарубіжних виробників; забезпечення вільного доступу різних груп населення до телекомунікаційних послуг та інших ресурсів; поширення переліку та підвищення якості інформаційно-телекомунікаційних послуг [3].

Роль ВНЗ зазнає певної трансформації. Так, ВНЗ має пропонувати власну платформу для обміну інформацією, надавати технічні можливості для комунікації між викладачем та студентами, гарантувати якість такої комунікації.

Впровадження ІКТ у практику вищої школи відкриває нові можливості для вищих навчальних закладів, гарантуючи якість освіти. Створює нові можливості для оволодіння практичними навичками, надає досвід дослідницької роботи, робить навчання яскравим процесом та підвищує

мотивацію до навчального процесу [4], звісно, якщо всі учасники освітнього процесу зацікавлені в роботі на найкращий результат. Тим самим можливості, які надає ІКТ навчальному процесу в ВНЗ сприяють підвищенню конкурентоспроможності ВНЗ, в тому числі і на міжнародному рівні.

Взагалі у цифровому процесі освіта відіграє фундаментальну роль не лише тому, що вона дозволяє студентам набути необхідних навичок для функціонування в суспільстві, орієнтованому на технологічні знання, а тому, що вона надає інструменти вищим навчальним закладам для покращення якості освіти.

За даними власного опитування, проведеного навесні 2020 року, у період переходу більшості вітчизняних ВНЗ на дистанційне навчання, найбільшою проблемою була моральна та технічна неготовність всіх учасників освітнього процесу, низька мотивація, погана організація процесу, неможливість та небажання опанувати нові технології, але аж ніяк не погані мережі чи застаріле обладнання у ВНЗ.

Оптимізація внутрішніх процесів в вищих школах за допомогою цифрових інструментів також дозволила б уникнути багатьох незручностей організації роботи ВНЗ, які існують і досі. Адже небагато вищих навчальних закладів застосовують такі технології, як: електронні журнали, відомості, залікові книжки, цифровий підпис, електронний деканат, електронний документообіг між підрозділами ВНЗ тощо.

Технологія інтегрується в процеси, починаючи від академічного планування та оцінювання, закінчуючи моніторингом студентів, і забезпечує ряд переваг, які сприяють підвищенню ефективності та продуктивності. Основні переваги застосування ІКТ в вищій школі виділені в таблиці 1.

Аналізуючи проблеми впровадження ІКТ в практику вищої школи, раніше першочерговими завданнями визначалися активізація процесу впровадження ІКТ в систему освіти через забезпечення навчальних закладів комп'ютерною технікою, розвиток телекомунікацій, глобальних і локальних освітніх мереж. Але, пандемічна реальність внесла свої корективи: так, наприклад, виявилось, що найбільша проблема не в забезпеченні ВНЗ комп'ютерами, а в забезпеченні викладачів гідними зарплатами для мотивації до освоєння сучасних технологій, підвищення рівня власної кваліфікації та інформаційної грамотності, мотивації до впровадження новітніх інструментів в освітню діяльність; налагодження та забезпечення сталого процесу взаємодії між викладачем та студентом, коли обидві сторони зацікавлені в досягненні максимального результату; підвищення мотивації студентів до навчання, що неможливо без актуальних, сучасних та цікавих курсів та програм.

Таблиця 1. Основні переваги застосування ІКТ в вищій школі

<i>Перевага</i>	<i>Інтерпретація</i>	<i>Приклад</i>
Колаборація	Нові технологічні платформи для вищої освіти інтегрують усіх залучених суб'єктів для покращення навчального досвіду. Викладачі можуть контролювати чи виконуються цілі класу, а студенти можуть ділитися своїми роботами та проектами, відстежувати свої оцінки	Нові технологічні платформи для вищої освіти : Moodle, Google Classroom, Zoom
Оптимізація часу	Систематизація навчального планування за допомогою програмного забезпечення сприяє кращому розподілу наявної інфраструктури, виконання навчальних завдань відповідно до наявності часу студента	При створенні завдань викладач може вказати термін виконання роботи. Так студент може розподіляти свій час на виконання всіх завдань, щоб виконати їх вчасно
Гнучкість та постійне вдосконалення.	Уже існують платформи, які допомагають ВНЗ в управлінні інформацією про навчальні плани, програми, що полегшує управління процесами акредитації	Електронний деканат, академічний календар (Academic Calendar), Google-форма для оцінювання студентів
Підвищений контроль	Впровадження програмного забезпечення включає моніторинг не тільки дій викладачів стосовно занять, але й інших аспектів, таких як дослідження, академічне управління та вдосконалення особистих навичок. Завдяки цьому університети можуть стежити за роботою та узгоджувати її зі своїми стратегічними планами	FlexSim (програмний продукт, призначений для моделювання та аналізу складних процесів та систем у навчальний процес університету), Google Classroom
Скорочення витрат	Використання нових технологій в освіті дозволяє зменшити витрати. Графічний матеріал не потрібен і все можна зробити за допомогою програм	H5P (полегшує створення, поширення та використання контенту), Thinglink (ресурс для створення інтерактивної графіки)

Джерело: власна розробка автора

Розглянемо перешкоди, які можуть завадити досягненню цілей впровадження ІКТ в практику вищої школи:

- відмова від змін. Однією з головних перешкод для цифрової трансформації є протистояння змін. Окрім вибору інструменту, який має всі необхідні функціональні можливості, важливо враховувати і людський фактор. Насправді, великий відсоток програмних реалізацій зазнає невдач через цей аспект. Щоб уникнути поразки, важливо повідомити про переваги, які принесуть ІКТ у практику вищої школи, і, з іншого боку, підготувати всіх учасників до цієї зміни;
- відсутність досвіду роботи з новими технологіями. Важливо, щоб обране програмне забезпечення було зручним для користувача. Це пов'язано з тим, що не всі, хто буде ним користуватися, є вихідцями з цифрових технологій і можуть зіткнутися з абсолютно новим світом. Для цього важливо, щоб був хороший індукційний процес. Таким чином викладачі, студенти можуть ознайомитися з інструментом і побачити в ньому союзника для підвищення ефективності своєї роботи;
- запутане початкове налаштування. Для програмного забезпечення початкове налаштування є ключовим етапом. На цьому етапі необхідна підтримка постачальника, яка може визначити адаптацію або абсолютний збій.

Тому впровадження ІКТ в вищі навчальні заклади є непростим завданням. Існують різні проблеми, які можуть перешкодити розвитку та вдосконаленню роботи навчального закладу, але

їх подолання забезпечить високий рівень інноваційності та конкурентоспроможності такого ВНЗ.

До основних проблемних питань, що виникають при впровадженні ІКТ в практику вищої школи можна віднести:

- як правильно змінити навчальний курс для його комп'ютеризації, скласти новий план;
- яку частку навчального матеріалу перетворювати з використанням ІКТ для поліпшення якості, а яку краще залишити в первісному вигляді без змін;
- якими чином здійснювати контроль знань учнів;
- які ІКТ застосовувати для того, щоб інформація залишалася доступною для студента, щоб не була перевантаженою;
- як зробити інформацію доступною для студентів у будь-який момент часу;
- як мати можливість оновлювати інформацію (можливо самими студентами), щоб вона залишалася актуальною [5].

Звісно, що одним із основних завдань впровадження ІКТ у практику вищої школи є підвищення конкурентоспроможності ВНЗ.

Конкурентоспроможність вищого навчального закладу – це комплексна характеристика вищого навчального закладу за зазначений період часу в умовах конкретного ринку, що відображає перевагу над конкурентами, а також здатність вищого навчального закладу до постійного функціонування і своєчасної адаптації до змін зовнішнього середовища.

Конкурентоспроможність ВНЗ забезпечується за рахунок:

- підготовки спеціалістів, які в змозі вести конкуренту боротьбу на внутрішньому та зовнішньому ринку праці;
- розробки конкурентних інновацій в області освіти;
- вміння вести ефективну політику в усіх сферах своєї діяльності.

Систематизація стратегій становлення конкурентоспроможних ВНЗ, здійснена відомим експертом у сфері вищої освіти С. Маргінсоном (*Marginson, 2012*) [6]. Дослідник аргументує, що в сучасних умовах глобалізації в різних країнах світу практикуються три основні моделі стратегій розбудови ВНЗ світового класу:

- стратегія «вшир» (від якісної масової вищої освіти – до створення університетів світового класу). Дана стратегія застосовується переважно в країнах Західної Європи;
- стратегія «вглиб» (від піонерних досліджень у проривних сферах знань – до створення університетів світового класу). Нині цю модель намагаються застосовувати в Саудівській Аравії, Бразилії;
- комбінована стратегія «вшир» та «вглиб» є певним поєднанням двох попередніх стратегій і сьогодні застосовується, наприклад, у США та Китаї і набуває поширення у деяких країнах Західної Європи.

Для досягнення довготривалого успіху робота із забезпечення конкурентоспроможності ВНЗ має здійснюватись у всіх сферах та по всіх аспектах його діяльності. Звідси випливає, що ключовими управлінськими аспектами забезпечення конкурентоспроможності ВНЗ є наступні показники [7]:

- тип організаційної структури управління;
- гнучкість та раціональність;
- стиль та методи управління;
- адаптаційні можливості;
- гнучкість та гомеостатичність ВНЗ.

До вищеперерахованих чинників забезпечення конкурентоспроможності ВНЗ можна сміливо додати здатність навчального закладу до впровадження та застосування інновацій, в тому числі в галузі ІКТ.

Системні інновації у вищій освіті базуються, передусім, на пошуку рішень щодо економічності, ефективності та результативності діяльності вищого навчального закладу й системи освіти в цілому, вдосконаленні процесів підготовки, ефективності впровадження ІКТ навчання.

ІКТ здійснюють активний вплив на процес навчання і виховання студентів, оскільки змінюють схему передавання знань і методи навчання.

До нових напрямків в сфері ІКТ в освіті можна віднести: гейміфікацію (це процес використання ігрового мислення і динаміки ігор для залучення студентів до вирішення різних завдань); запис лекцій і онлайн-трансляція; залучення інтерактивних платформ до навчання, наприклад «Kahoot».

Перспективи використання ІКТ у процесі професійної підготовки педагогів наступні: мультимедійність, інтерактивність, автономність, рівний доступ до якісної освіти за допомогою мережевих технологій тощо.

Поява ІКТ стала основою для створення небаченої інфосфери, оскільки об'єднання комп'ютерних систем і глобальних телекомунікаційних мереж зробило можливим створення і розвиток планетарної інфраструктури, що зв'язує нині все людство. Удосконалення системи освіти, на основі ІКТ, широке впровадження в навчальний процес ІКТ привело до появи віртуальних університетів, відкритої системи освіти.

Розвиток ІКТ у сфері вищої освіти попри численні перспективи створює також і загрози, що актуальні для вітчизняних ВНЗ. Так, проникнення інфокомунікаційних технологій в освітню діяльність з одного боку, і обмеження на пересування, пов'язанні з пандемією Covid, з іншої сторони, суттєво підвищило рівень конкуренції на ринку освітніх послуг. Багато актуальних, надсучасних програм та курсів, які раніш були недоступні українським студентам із-за високої вартості навчання та проживання за кордоном, зараз доступні в дистанційному форматі та за значно менші кошти, що становить суттєву потенційну загрозу вітчизняній вищій освіті.

Розглядаючи елементи складної системи інформаційних технологій навчання (ІТН), слід наголосити, що в освіті важливою умовою успішної інтеграції технологій є професійна підготовка викладачів і фахівців, які здійснюють експлуатацію систем і засобів нової інтегрованої технології навчання [8].

Кожний учасник навчання на основі ІТН, включаючи адміністрацію установ освіти, має володіти необхідною інформаційною грамотністю і розумінням у використанні технологій. У деяких країнах для цього необхідно навіть мати відповідний сертифікат. Наприклад, така вимога є у Великобританії. Введення сертифікатів для учасників процесу навчання дає змогу спростити впровадження ІТН і підвищити адекватність оцінок ефективності технологій.

Основна рекомендація щодо інтеграції інформаційних технологій в практику вищої школи стосується побудови навчального процесу на застосуванні сучасних ІКТ [8]. Тому ВНЗ мають розробляти стратегії, що направлені на впровадження ІКТ у практику вищих шкіл, які поєднує в собі передові та надсучасні технології, використовуючи штучний інтелект з метою покращення освітнього досвіду студентів. Саме технологія може допомогти вищим школам стати передовими та сучасними ВНЗ.

Звісно, що цінність вищих шкіл становлять їх працівники. Беручи до уваги цей фактор, належне налаштування управління, сильна команда керівників, продумана навчальна програма та висококваліфіковані науковці, сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності ВНЗ. Для

керівників вищих навчальних закладів рекомендується використовувати інструменти, що дозволяють їм розвиватися, підвищуючи тим самим якість, престиж та конкурентоспроможність ВНЗ.

Висновки

Проведене дослідження дало змогу оцінити особливості впровадження ІКТ в практику вищої школи. Показало, що ІКТ відіграє важливу роль в житті молодого фахівця, вищого навчального закладу, а, відповідно, надалі в майбутньому всієї країни. Студенти, які вже самостійно вміють знаходити потрібну інформацію та правильно використовувати її більш затребувані на ринку праці. Електронні ресурси, презентації, схеми будуть використовуватися молодим фахівцем в

його сфері діяльності, на відміну від конспектів в яких інформація з часом застаріє.

ВНЗ, що впроваджують інфокомунікаційні технології в освітній та управлінській діяльності стануть лідерами в своїй галузі. Саме ця категорія ВНЗ формує конкурентоспроможний бренд. Конкуренція між університетами, на нашу думку, повинна полягати в площині боротьби за якість підготовки фахівців, великий вплив на яку має саме застосування у ВНЗ сучасних інфокомунікаційних технологій.

Впровадження ІКТ надає вищим школам нові можливості та перспективи, спрямовані на практико-орієнтовне навчання, сприяє розвитку і самоосвіті кожного студента, надає можливості в отриманні ними найсучасніших знань, практичної підготовки до професійної діяльності.

Abstract

Information is becoming the main subject of human labor and there is a need to provide students with knowledge that has the ability to be constantly updated. In this regard, there is a need for the introduction of information technology in the practice of higher education. The activity of higher education institutions occupies an important place in the system of state regulation of higher education in Ukraine. The introduction of infocommunication technologies in the practice of higher education is a new innovative tool that will allow universities to increase their level of competitiveness.

The purpose of the article is to reveal the main features of the introduction of infocommunication technologies in the practice of higher education and to determine their impact on improving the competitiveness of universities.

The methodological and informational basis of the study are scientific publications, works and research of domestic and foreign scientists. Methods of comparison, analysis, generalization, system approach, etc. were used in conducting this research.

The development of innovation is one of the most important factors in increasing the level of competitiveness of any enterprise, including universities. The introduction and development of ICT can be called a major challenge for higher education. The strategic importance of the technological revolution in education in general and universities in particular are elements that increase the importance of integrating these technologies into the practice of higher education.

The information society is seen as a landmark, a trend of change in the modern world, it is associated with the development of ICT and their tools. The development of ICT, the global Internet have created the possibility of access to huge amounts of information, its preservation. The role of universities is undergoing a certain transformation. Thus, the university should offer its own platform for the exchange of information, provide technical opportunities for communication between teacher and students, guarantee the quality of such communication.

Improving the education system, based on ICT, the widespread introduction of ICT in the educational process has led to the emergence of virtual universities, an open education system. The main recommendation for the integration of information technology in the practice of higher education is the focus of the university to base the educational process on the use of ICT. Therefore, universities should develop strategies aimed at implementing ICT in the practice of higher education, which combines advanced technologies using artificial intelligence to improve the educational experience of students. It is technology that can help higher education institutions become advanced and modern universities.

The study made it possible to assess the features of the introduction of ICT in the practice of higher education. It showed that ICT plays an important role in the life of a young specialist, a higher education institution, and thus in the future in the future of the whole country. Universities that implement infocommunication technologies in the organization of their work will become leaders in their field. Competition between universities, in our opinion, should lie in the struggle for the quality of training. And this quality is greatly influenced by the use of infocommunication technologies in universities. Promising aspects of this work can be considered the development of ICT, and hence the emergence of new ways to improve the quality of teachers, students and the competitiveness of universities in general.

Список літератури:

1. Асеев Г.Г. Электронное правительство в Украине: проблемы / Г. Г. Асеев. Культурология та соціальні комунікації: інноваційні стратегії роз-витку: матеріали міжнар. наук. конф. (м. Харків, 22-23 листоп. 2012 р.). – Харків, 2012. – С. 205-207.

2. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід / за ред. Гуревича Р. С. – Вінниця: Планер, 2012. – 348 с.
3. Інфокомунікації як чинник соціально-економічного та науково-технічного розвитку України та її регіонів у контексті розбудови інформаційного суспільства. [Електронний ресурс] / М.С. Яценко // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2012. – № 1 (2). – С. 143-146. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2012/n1.html>.
4. Харченко А. Використання технології доповненої реальності в освітньому процесі / А. Харченко // Smart-освіта: ресурси та перспективи: матеріали III Міжнар. наук.-метод. конф. (м. Київ, 7 грудня 2018 р.): тези доповідей. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – С. 145-146.
5. Инструктивно-методическое письмо министерства образования Республики Беларусь 2018/2019. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://adu.by/images/2018/11/imp-informac-tehnolog-2018-19.pdf>.
6. Marginson S. Emerging countries need worldclass universities. University World News, 2012, No. 214. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.universityworldnews.com/article.php?story=20120320114704953&query=marginsn>.
7. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навчальний посібник / С.М. Клименко, Т.В. Омеляненко, Д.О. Барабась, О.С. Дуброва, А.В. Вакуленко // – Київ.: КНЕУ, 2006. – 527 с.
8. Коваль Т.І. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності: навч.-метод. посіб. / Т.І. Коваль. – К.: Вид. центр НЛУ, 2009. – 380 с.

References:

1. Aseev, G.G. (2012). Electronic Government in Ukraine: Problems. Cultural Studies and Social Communications: Innovative Development Strategies: materialy Mizhnarodnoyi nauково-praktychnoyi konferentsiyi (pp. 205-207). Kharkiv [in Ukrainian].
2. Gurevich R.S. (Eds.). (2012). Information learning technologies: an innovative approach. Vinnytsia: Planer [in Ukrainian].
3. Yatsenko M.S. (2012). Infocommunications as a factor of socio-economic and scientific and technical development of Ukraine and its regions in the context of building an information society. Economy: the realities of time. Scientific journal, 1(2). Retrieved from <http://economics.opu.ua/files/archive/2012/n1.html> [in Ukrainian].
4. Kharchenko A. (2018). The use of augmented reality technology in the educational process. Smart-education: resources and prospects: materialy Mizhnarodnoyi nauково-praktychnoyi konferentsiyi (pp. 145-146). Kiev [in Ukrainian].
5. Instructional and methodological letter of the Ministry of Education of the Republic of Belarus 2018/2019. Retrieved from <https://adu.by/images/2018/11/imp-informac-tehnolog-2018-19.pdf> [in Russian].
6. Marginson S. (2012). Emerging countries need worldclass universities. University World News, 2012, No. 214. Retrieved from <http://www.universityworldnews.com/article.php?story=20120320114704953&query=marginsn>.
7. Klimenko M., Dubrova O.S., Barabas D.O., Omelyanenko T.V., & Vakulenko A.V. (2006). Management of the competitiveness of the enterprise: navchalnyy posibnik. Kiev. KNEU [in Ukrainian].
8. Koval T.I. (2009). Training of higher school teachers: information technologies in pedagogical activity: teaching method. way. Kyiv: Ed. NLU Center. 380 p. [in Ukrainian].

Посилання на статтю:

Яценко М.С. Особливості впровадження інфокомунікаційних технологій в практику вищої школи та їх вплив на підвищення конкурентоспроможності ВНЗ / М. С. Яценко, А. Б. Коваленко // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2020. – № 6 (52). – С. 102-108. – Режим доступу до журн.: <https://economics.opu.ua/files/archive/2020/No6/102.pdf>.
DOI: 10.15276/ETR.06.2020.12. DOI: 10.5281/zenodo.4564655.

Reference a Journal Article:

Yatsenko M.S. Peculiarities of the introduction of infocommunication technologies in the practice of higher education and their influence on increasing the competitiveness of higher education institutions/ M. S. Yatsenko, A. B. Kovalenko // Economics: time realities. Scientific journal. – 2020. – № 6 (52).– P. 102-108. – Retrieved from <https://economics.opu.ua/files/archive/2020/No6/102.pdf>.
DOI: 10.15276/ETR.06.2020.12. DOI: 10.5281/zenodo.4564655.

